

Pirmadienio vakarą Europos Parlamento (EP) plenarinėje sesijoje reikalauta griežto atsako Rusijai dėl jos veiksmų prieš Lietuvos teisėjus ir prokurorus, nagrinėjusius Sausio 13-osios bylą.

Europos liaudies partijos vardu kalbėjusi Rasa Juknevičienė teigė, kad Rusijos veiksmai yra hibridinio karo prieš ES dalis ir dar vienas išpuolis prieš demokratiją - pagrindinį V. Putino režimo taikinį. „Privalome nusiųsti aiškų signalą iš EP, kad hibridinės atakos prieš ES teisėsaugą negali būti toleruojamos“, - sakė europarlamentarė.

„Kas bus sekantis - ar Olandijos teisėsauga, tirianti MH17 tragediją, ar Jungtinės Karalystės tyrėjas, tiriantis Skripalių apnuodijimą? - klausė Socialistų ir demokratų atstovas Juozas Olekas. - Dabar yra mūsų momentas, kai turime atsakyti. Europos teismų tinklas jau pasakė savo nuomonę - jie palaiko ES teisėjus.“

Frakcijos „Atnaujinkime Europą“ vardu kalbėjęs Petras Auštrevičius priminė, jog sausio 13-osios aukų artimieji ilgus metus laukė istorinio teisingumo, tačiau dauguma nuteistų kaltininkų šiandien slapstosi Rusijoje ir Baltarusijoje. Pasak jo, apgailėtina, kad praėjus 30 metų po tragiškų įvykių vėl jaučiame „klastingas Rusijos valdžios pastangas diskredituoti laisvės ir gynėjų ir persekioti juos apgynusius“.

Pasak Žaliųjų atstovo Bronio Ropės, „Kremlius taip įprato manipuluoti Rusijos teisine sistema, kad negali suvokti, jog teismai demokratinėse valstybėse yra nepriklausomi. [...] Šis išpuolis prieš visus demokratiškų šalių teisėjus privalo būti griežtai pasmerktas. Jei tylėsime, kursime iliuziją, kad Kremlius gali ir toliau imtis manipuliacijų ir bandyti daryti įtaką mūsų šalių teisinėms sistemoms.“

Europos konservatorių ir reformuotojų vardu kalbėjusi Anna Fotyga (Lenkija) išreiškė pagarbą Lietuvos teisėjams, priėmusiems sprendimą vienoje liūdniausių bylų Lietuvos istorijoje. Anot jos, Sausio 13-osios įvykiai buvo karo nusikaltimas, o dabartiniai Rusijos veiksmai yra visiškai nepriimtini.

Andrius Kubilius (Europos liaudies partija) teigė, kad Kremlius šįkart nori išmėginti ES gebėjimą apginti savo teises sistemas nuo atviro išpuolio. Pasak jo, tai jau nebe slaptas kišimasis, kaip elgiamasi per rinkimus, o atvira ataka, reikalaujanti tiesioginio EP atsako.

„Rusijos veiksmai [...] yra dar vienas tiesioginis bandymas perrašyti istoriją ir paneigti karo nusikaltimus, kurie buvo įvykdyti Lietuvoje. Tai yra nepateisinamas kišimasis į nepriklausomos ES šalies teisminę nepriklausomybę“, - kalbėjo Vilija Blinkevičiūtė (Socialistai ir demokratai).

Europos Parlamente - parama Lietuvai dėl Sausio 13-osios bylos

Liudas Mažylis (Europos liaudies partija) pabrėžė, kad šiandieninis Rusijos elgesys viršija visas ribas, nes šalis brutaliai pažeidžia pagrindines ES vertybes, tokias kaip teisės viršenybė ir teisėjų nepriklausomumas. Jis atkreipė dėmesį, jog Rusija teisėjų persekiojimui mėgina pasitelkti tarptautines institucijas, tokias kaip Interpolas.

Piliečių laisvių, teisingumo ir vidaus reikalų komiteto pirmininkas Juan Fernando López Aguilar (Socialistai ir demokratai, Ispanija) teigė, kad komitete yra tvirta dauguma, palaikanti esminį ES teisės viršenybės principą ir savo pareigas atlikusius Lietuvos teisėjus bei prokurorus. Lapkričio viduryje šiame komitete lankėsi Lietuvos teisingumo ministras Elvinas Jankevičius, pristatęs šią problemą bei paprašęs EP priimti rezoliuciją.

Strasbūre vykusioje EP diskusijoje paramą Lietuvai taip pat išreiškė ir ES Tarybos bei Europos Komisijos atstovai. Dėl rezoliucijos šiuo klausimu EP balsuos ketvirtadienį.

